

Inledning

Socialdemokratisk Ungdoms politiska program har som mål att besvara frågan om vad socialdemokratin lämnar i händerna på dagens unga människor och följande generationer. Programmet bygger på principprogrammet som antogs 2014.

Solidaritet handlar om kollektivt och globalt gemensamt ansvar. Förståelse för att vi alla är beroende av varandra. Vi har inte alla samma utgångspunkt i kampen mot klimatförändringen eller i våra krav på anständiga arbetsvillkor. I sin inrikes- och utrikespolitik ska välmående demokratier inte bara föregå med gott exempel utan också agera för hela planetens bästa. Socialdemokratin **som internationell rörelse** är som bäst i detta arbete: att främja fred mellan människor, stater och allianser av stater.

Solidaritet som värde omfattar även ansvar för miljön. **Hållbar utveckling** är en del av kärnan i våra ideal och därmed också kärnan i det samhälle vi drömmer om. Människor, företag och andra samhällen ska åläggas att förbinda sig till etiska principer och principer för hållbar utveckling. Det faktum att Finland är ett litet och avlägset land ger inte finländarna rätt att konsumera mer i förhållande till andra länder.

En hållbar och demokratisk välfärdsstat skapar **frihet för** människorna. Låga inkomst- och förmögenhetsskillnader, ett jämlikt utbildningssystem och ett jämnt fördelat välstånd är förutsättningar för frihet i vardagen. Även **arbete** ger frihet och trygghet. Alla ska ha rätt till meningsfullt och tryggt arbete, skälig lön och arbetsvillkor samt möjlighet att påverka det egna arbetet. Den moderna välfärdsstaten ska kunna förnya sig och den ska kunna förnyas utan att den socialdemokratiska värdegrunden äventyras. Generationernas behov och den föränderliga världen kräver alltmer diskussioner om vad välbefinnande och de mänskliga rättigheterna innebär i vår tid.

För att visionen om ett socialt, ekologiskt och kulturellt hållbart samhälle ska bli verklighet får vi inte glömma den ekonomiska hållbarheten. Välfärdsstaten ska inte vara orsaken, följden eller lösningen på alla livets problem, utan snarare en trampolin som ger människor och företag en grund som de tar sats från. Den socialdemokratiska välfärdsstaten stöder och hjälper, men kräver också i gengäld.

Socialdemokratisk Ungdoms närmaste krav är:

1) En grön och hållbar övergång. Finland är en koldioxidneutral cirkulär ekonomi* år 2030 och koldioxidnegativ strax därefter. Betydande investeringar i förnybar energi och stöd för övergången till en koldioxidneutral industri och ett elektrifierat samhälle. Torvproduktionen upphör och de nedbrutna torvmarkerna återställs. Skogsindustrin avstår från kalhuggning och skatteincitament styr en ökad produktion och konsumtion av miljövänliga varor. Vi måste övergå till en mer hållbar livsmedelsproduktion. I enlighet med FN:s konvention om biologisk mångfald stoppas förlusten av natur senast i mitten av 2020-talet och djurens välbefinnande uppmärksammas mer.

2) Finland som ledande utbildningsland. Ojämligheter och klassklyftor slopas genom övergång till en tvåårig förskoleutbildning, individuellt stöd i grundskolan och genom att den duala modellen för andra stadiet utvecklas vidare. Utbildningssystemet är mindre examensinriktat. Den individuella flexibiliteten ökar bland annat genom flexibel studietakt, ett mångsidigare utbud av högskoleutbildning samt genom att nya innovationer, till exempel öppna studieleder och högskoleexamina på nätet främjas. Prestationstrycket i samband med studier slopas och de lärande får individuellt stöd. Studiestödsnivån höjs och studiestödssystemets låneinriktning slopas genom övergången till Allmäntrygghet.

3) En lösning på den psykiska hälsokrisen. Tillgång till icke-brådskade mentalvård inom en vecka och bedömningar av psykisk hälsa ingår i hälsokontrollerna. Tillgång till psykosociala behandlingar, korta psykoterapier och tröskelfritt stöd garanteras. I stället för att behandla symptom och utveckla tjänster strävar samhället aktivt även efter att avveckla strukturer och normer som undergräver välbefinnandet. Terapi får inte bli en förutsättning för att man ska klara av vardagen.

4) Välfärdsstaten och fackföreningsrörelsen stöder sysselsättningen. Social- och hälsovårdstjänster och sysselsättningsstöd erbjuds på samma serviceställe. Införandet av personliga utbildningskonton stöder kontinuerlig inläring för anställda. Klimatförändringens effekter på arbetslivet föregripas och arbetstagarnas omställningsskydd stärks. Arbetstidens strukturer förändras bland annat genom experiment med kortare arbetstider och genom mer omfattande förpliktelser att anställa partiellt arbetsföra personer.

5) En fullständig översyn av det sociala trygghetssystemet. Vi förenklar det fragmenterade och ineffektiva systemet till en **Allmäntrygghet** som bemöter olika behov

och livssituationer flexibelt.

6) En total sanering av demokratin. Rösträttsåldern sänks till 16 år. Utbildningen i demokrati utökas och aktörerna inom den offentliga sektorn åläggs tillämpa deltagarbaserad budgetering*. Vid nationella val införs valspecifika kampanjtak* och strängare regler för valfinansiering. Nolltolerans för hatretorik. Användningen av massdata regleras på finsk och EU-nivå för att skydda människors integritet

7) Framtidens EU kommer att vara starkast som en union med ett nära samarbete och enad röst eller som en federation byggd på en gemensam grundlag. EU som en union med nära samarbete eller federation måste utvecklas i en riktning där all verksamhet värnar om demokrati, subsidiaritet och medborgerliga fri- och rättigheter samt uppnår koldioxidneutralitet och aktivt främjar de mänskliga rättigheterna globalt.

8) Hållbar och reglerad ekonomisk tillväxt som syftar efter att utrota ojämlikhet och fattigdom. Regleringen av företagens sociala ansvar och tillsynen och insynen i leveranskedjorna förbättras. Rätten att organisera sig garanteras globalt och ILO:s arbete för att främja arbetstagarnas rättigheter stöds. Finanspolitiken och den aktiva arbetsmarknadspolitiken dimensioneras kontracykliskt* i linje med konjunkturcykeln. Koldioxidavgifter* införs.

9) Världens mest rättvisa skattepolitik. Kapitalskatten görs mer progressiv. På längre sikt gradvis övergång mot enhetligare mervärdesskattesatser och sänkning av den allmänna skattesatsen. Förändringen ska genomföras på ett rättvist sätt, så att nivån på den sociala tryggheten samtidigt höjs och andra stödformer, till exempel prisregleringen av läkemedel utvecklas. Skattelättnaderna för dividender i onoterade företag ändras så att de inte uppmuntrar till aggressiv skatteplanering. En minimiskatt för globala företag* främjas i syfte att förhindra verksamhet i skatteparadis. Det omfattande systemet med skatteavdrag som underminerar statsfinanserna rationaliseras. Progressionen av arvsskatten för stora arv utökas.

10) Reform av livskraftiga kommuner och välfärdsområden. Kommunreformen stärker baskommunerna, garanterar deras förmåga att sköta sina uppgifter och minskar beroendet av enbart statlig finansiering. Antalet lagstadgade uppgifter för kommunerna ska också begränsas för att underlätta för kommunerna och minska trycket under välfärdsområdenas övergångsperiod. Antalet välfärdsområden ska dessutom ses över så att de kan fullgöra sina uppgifter utan att det uppstår klyftor mellan dem i fråga om jämlikhet eller rättvisa. Välfärdsområdenas autonomi förbättras genom att en

välfärdsområdesskatt införs.

11) Finland är ett föregångsland när det gäller mänskliga rättigheter. Finland ratificerade FN:s konvention om ursprungsbefolkningar ILO 169* och den nordiska samekonventionen*. Karelernas och romernas ställning utreds i samarbete med minoriteterna och deras arbete för att förbättra sin egen ställning stöds. FN ska inleda arbetet med att ta fram en konvention om ungdomars rättigheter. Lagstiftningen om sexualbrott ska bygga på samtycke. Allas rätt att bekräfta sitt juridiska kön genom självdeklaration tryggas. I Finland ska det vara möjligt att definiera kön som "annat" eller att inte definiera det alls.